

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

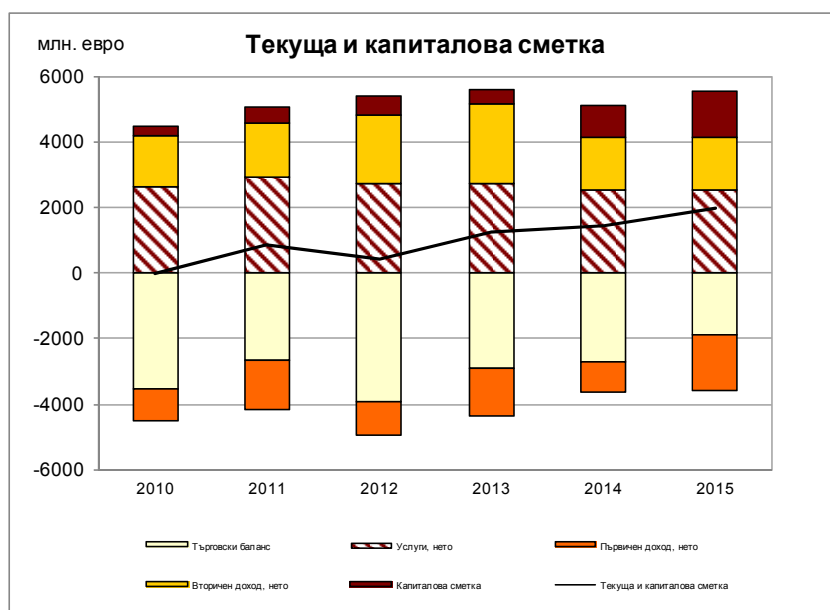
17 февруари 2016 г.

12:00 ч.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹
Декември 2015 г.

Текущата и капиталова сметка е отрицателна и възлиза на 16.7 млн. евро при дефицит от 203.8 млн. евро за декември 2014 г. За януари – декември 2015 г. **текущата и капиталовата сметка** е положителна и възлиза на 1960.1 млн. евро (4.4% от БВП²) при излишък от 1454.8 млн. евро (3.4% от БВП) за януари – декември 2014 г.

За декември 2015 г. салдото по **текущата сметка** е отрицателно и възлиза на 227.1 млн. евро (при дефицит от 353.8 млн. евро за декември 2014 г.). За януари – декември 2015 г. **текущата сметка** е положителна и възлиза на 541.6 млн. евро (1.2% от БВП) при излишък от 495.2 млн. евро (1.2% от БВП) за януари – декември 2014 г.

Търговското салдо за декември 2015 г. е отрицателно в размер на 244.4 млн. евро при дефицит от 369.6 млн. евро за декември 2014 г. За януари – декември 2015 г. **търговското салдо** е отрицателно в размер на 1885 млн. евро (4.2% от БВП) при дефицит от 2734.6 млн. евро (6.4% от БВП) за същия период на 2014 г.³

¹ Данни от стандартното представяне на платежния баланс, съставен съгласно шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция*. Данните са предварителни. В съответствие с практиката на БНБ и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в *Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ*), данните за периода октомври - ноември 2015 г. са ревизирани. С отчета за януари 2016 г. ще бъдат направени ревизии на данните за януари 2014 г. - декември 2015 г.

² При БВП в размер на 44 624 млн. евро за 2015 г. (прогноза на БНБ) и 42 750.3 млн. евро за 2014 г. (данни на НСИ от 02.10.2015 г. съгласно ЕСС 2010).

³ С шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция (МВФ, 2008)* се въвеждат съществени методологически промени в отчитането на търговията със стоки и на търговията с услуги (Виж прессъобщението за платежния баланс за февруари 2015 г.). По-подробна информация за тези методологически промени има в материала *Съставяне на статистиката на платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция* на интернет страницата на БНБ.

Износът е 1830.8 млн. евро за декември 2015 г., като се повишава със 162.6 млн. евро (9.7%) в сравнение с този за декември 2014 г. (1668.2 млн. евро). За януари – декември 2015 г. **износът** е 22 264.8 млн. евро, като нараства с 1248.3 млн. евро (5.9%) в сравнение с този за същия период на 2014 г. (21 016.5 млн. евро). Износът за януари – декември 2014 г. намалява на годишна база с 0.9%.

Вносът за декември 2015 г. е 2075.2 млн. евро, като нараства с 37.3 млн. евро (1.8%) спрямо декември 2014 г. (2037.8 млн. евро). За януари – декември 2015 г. **вносът** е 24 149.8 млн. евро, като нараства с 398.6 млн. евро (1.7%) спрямо същия период на 2014 г. (23 751.2 млн. евро). Вносът за януари – декември 2014 г. намалява на годишна база с 1.4%.

Салдото по **услугите** е положително в размер на 12.6 млн. евро при отрицателно салдо от 8.9 млн. евро за декември 2014 г. За януари – декември 2015 г. салдото е положително в размер на 2550.2 млн. евро (5.7% от БВП) при положително салдо от 2530 млн. евро (5.9% от БВП) за януари – декември 2014 г.

Салдото по статия **Първичен доход** (която включва доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя), данъци върху производството и вноса и субсидии) за декември 2015 г. е отрицателно в размер на 103.2 млн. евро при отрицателно салдо от 57.5 млн. евро за декември 2014 г.⁴ За януари – декември 2015 г. салдото е отрицателно в размер на 1712.7 млн. евро (3.8% от БВП) при отрицателно салдо от 915.7 млн. евро (2.1% от БВП) за същия период на 2014 г.

Салдото по статия **Вторичен доход** (която отразява преразпределението на доход) е положително в размер на 108 млн. евро при положително салдо от 82.2 млн. евро за декември 2014 г. За януари – декември 2015 г. салдото е положително в размер на 1589 млн. евро (3.6% от БВП) при положително салдо от 1615.6 млн. евро (3.8% от БВП) за същия период на 2014 г.

Капиталовата сметка е положителна в размер на 210.4 млн. евро при положителна стойност от 150 млн. евро за декември 2014 г. За януари – декември 2015 г. капиталовата сметка е положителна – 1418.5 млн. евро (3.2% от БВП), при положителна стойност от 959.6 млн. евро (2.2% от БВП) за януари – декември 2014 г.

Финансовата сметка за декември 2015 г. е положителна в размер на 78.1 млн. евро при отрицателна стойност от 192 млн. евро за декември 2014 г. За януари – декември 2015 г. **финансовата сметка** е положителна – 2758.2 млн. евро (6.2% от БВП), при положителна стойност от 183 млн. евро (0.4% от БВП) за същия период на 2014 г.

Салдото по статия **Преки инвестиции**, представена съгласно изискванията на шестото издание на *Ръководство по платежен баланс и международна инвестиционна позиция*, е положително в размер на 32.7 млн. евро при отрицателно салдо от 49 млн. евро за декември 2014 г. За януари – декември 2015 г. салдото е отрицателно в размер на 1510.2 млн. евро (3.4% от БВП) при отрицателно салдо от 836 млн. евро (2% от БВП) за същия период на 2014 г.

Преките инвестиции – активи се увеличават с 59.5 млн. евро при увеличение от 163.5 млн. евро за декември 2014 г. За януари – декември 2015 г. те се увеличават с 62.3 млн. евро при увеличение от 650.4 млн. евро за същия период на 2014 г.

Преките инвестиции – пасиви нарастват с 26.8 млн. евро при ръст от 212.5 млн. евро за декември 2014 г. За януари – декември 2015 г. те нарастват с 1572.5 млн. евро при увеличение с 1486.3 млн. евро за януари – декември 2014 г.

---

⁴ Предварителните данни ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на предприятията.

Преките чуждестранни инвестиции в страната (отчетени в съответствие с *принципа на първоначалната посока на инвестицията*) по предварителни данни възлизат на 6.9 млн. евро за декември 2015 г., поради значителното превишение на издължените над получените през месеца вътрешнофирмени кредити (130.8 млн. евро). За декември 2014 г. преките чуждестранни инвестиции в страната възлизат на 69 млн. евро, като тогава издължените вътрешнофирмени кредити надвишават получените с 39.5 млн. евро⁵. За януари – декември 2015 г. преките чуждестранни инвестиции в страната са в размер на 1575.1 млн. евро (при 1285.4 млн. евро за януари – декември 2014 г.).

Преките инвестиции в чужбина за декември нарастват с 39.5 млн. евро (при увеличение с 20 млн. евро за декември 2014 г.). За януари – декември 2015 г. преките инвестиции в чужбина нарастват с 64.9 млн. евро (при нарастване от 449.4 млн. евро за януари – декември 2014 г.).

По-подробна информация за преките инвестиции има в приложението *Преки инвестиции (януари – декември 2015 г.)* на материала *Платежен баланс*, а серия от данни – в таблица 10 - *Преки инвестиции* на материала.

Салдото по статия **Портфейлни инвестиции** е положително в размер на 265.7 млн. евро при положителна стойност от 62.3 млн. евро за декември 2014 г. За януари – декември 2015 г. салдото е отрицателно в размер на 961.4 млн. евро (2.2% от БВП) при отрицателно салдо от 1212.2 млн. евро (2.8% от БВП) за същия период на 2014 г.

Портфейлните инвестиции – активи за декември 2015 г. нарастват с 227.4 млн. евро при увеличение с 58.9 млн. евро за декември 2014 г. За януари – декември 2015 г. те се понижават с 396.1 млн. евро при нарастване с 329.5 млн. евро за същия период на 2014 г.

Портфейлните инвестиции – пасиви за декември 2015 г. намаляват с 38.2 млн. евро при намаление с 3.3 млн. евро за декември 2014 г. За януари – декември 2015 г. **портфейлните инвестиции – пасиви** се повишават с 565.3 млн. евро при увеличение с 1541.7 млн. евро за същия период на 2014 г.

Салдото по статия **Други инвестиции** е положително в размер на 121 млн. евро при отрицателно салдо от 609.1 млн. евро за декември 2014 г. За януари – декември 2015 г. салдото е положително в размер на 1476.2 млн. евро (3.3% от БВП) при положително салдо от 377.6 млн. евро (0.9% от БВП) за януари – декември 2014 г.

Други инвестиции – активи намаляват със 102.1 млн. евро при увеличение с 423.4 млн. евро за декември 2014 г. За януари – декември 2015 г. те се понижават с 1366.8 млн. евро при ръст в размер на 1210.2 млн. евро за същия период на 2014 г.

Други инвестиции – пасиви за декември 2015 г. намаляват с 223.2 млн. евро при увеличение с 1032.6 млн. евро за декември 2014 г.³ За януари – декември 2015 г. те намаляват с 2843 млн. евро при увеличение с 832.6 млн. евро за същия период на 2014 г.

Резервните активи на БНБ⁶ намаляват с 318.5 млн. евро при увеличение с 387.4 млн. евро за декември 2014 г. За януари – декември 2015 г. те нарастват с 3729.7 млн. евро (8.4% от БВП) при увеличение от 1810.4 млн. евро (4.2% от БВП) за същия период на 2014 г.

Статия **Грешки и пропуски, нето** е положителна в размер на 94.8 млн. евро при положителна стойност от 11.8 млн. евро за декември 2014 г. По предварителни данни за януари – декември 2015 г. статията е положителна в размер на 798.1 млн. евро (1.8% от БВП) при отрицателна стойност от 1271.8 млн. евро (3% от БВП) за същия период на 2014 г.

⁵ При сравнение на данните следва да се има предвид, че първоначално отчетените данни за преките чуждестранни инвестиции в страната за декември 2014 г., публикувани в прессъобщението на БНБ от 16 февруари 2015 г., са ревизирани впоследствие (www.bnb.bg, секция Пресцентър/Статистически прессъобщения/Платежен баланс).

⁶ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики, и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СПТ) и рекласификации.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ
СТАНДАРТНО ПРЕДСТАВЯНЕ*

Приложение 1

	Месечни данни			Акумулирани данни от началото на годината към:	
	дек.14	дек.15	Промяна	31.12.2014	31.12.2015
Текуща и капиталова сметка	-203.8	-16.7	187.1	1454.8	1960.1
Текуща сметка ¹	-353.8	-227.1	126.7	495.2	541.6
Текуща сметка: кредит	2337.0	2324.5	-12.4	30917.8	32293.9
Текуща сметка: дебит	2690.7	2551.6	-139.1	30422.5	31752.3
Стоки и услуги, нето	-378.5	-231.9	146.7	-204.6	665.3
Стоки и услуги: кредит	2095.9	2128.9	33.0	27765.2	29009.2
Стоки и услуги: дебит	2474.4	2360.7	-113.7	27969.8	28343.9
Търговски баланс ²	-369.6	-244.4	125.2	-2734.6	-1885.0
Стоки: кредит	1668.2	1830.8	162.6	21016.5	22264.8
Стоки: дебит	2037.8	2075.2	37.3	23751.2	24149.8
Услуги, нето	-8.9	12.6	21.5	2530.0	2550.2
Услуги: кредит	427.7	298.1	-129.5	6748.6	6744.4
Производствени услуги с материали за влягане, притежавани от други	13.4	-9.4	-22.8	261.3	267.0
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде	12.5	12.5	0.0	73.0	79.9
Транспорт ³	93.1	53.6	-39.5	1594.1	1539.4
Пътувания ⁴	104.7	106.2	1.4	2980.2	2873.1
Други услуги ⁵	203.9	135.2	-68.7	1840.0	1985.0
Услуги: дебит	436.6	285.6	-151.0	4218.6	4194.1
Производствени услуги с материали за влягане, притежавани от други	5.8	0.5	-5.3	42.6	36.5
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде	7.1	7.1	0.0	48.0	53.9
Транспорт ³	132.4	80.9	-51.5	1545.6	1519.3
Пътувания ⁴	57.8	65.2	7.4	903.4	1006.6
Други услуги ⁵	233.5	131.9	-101.6	1679.1	1577.9
Първичен доход, нето	-57.5	-103.2	-45.8	-915.7	-1712.7
Първичен доход: кредит	59.9	57.0	-2.9	885.5	924.2
Компенсации на наетите	23.4	29.3	5.9	440.3	499.9
Инвестиционен доход	36.0	26.7	-9.2	435.2	409.1
Друг първичен доход	0.6	1.0	0.4	10.0	15.2
Първичен доход: дебит	117.4	160.2	42.9	1801.2	2636.9
Компенсация на наетите	2.0	1.4	-0.7	12.5	10.3
Инвестиционен доход	113.7	150.9	37.1	1771.3	2609.2
Друг първичен доход	1.6	8.0	6.4	17.4	17.5
Вторичен доход, нето	82.2	108.0	25.8	1615.6	1589.0
Вторичен доход: кредит	181.2	138.6	-42.5	2267.1	2360.5
Държавно управление	106.9	57.0	-49.9	1308.4	1365.2
Други сектори	74.3	81.7	7.4	958.7	995.3
Вторичен доход: дебит	99.0	30.7	-68.3	651.5	771.4
Държавно управление	87.2	20.5	-66.7	566.7	677.7
Други сектори	11.8	10.1	-1.6	84.8	93.7
Капиталова сметка ^{1,6}	150.0	210.4	60.4	959.6	1418.5
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, нето ⁵	-39.3	-17.0	22.2	-37.5	125.7
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, кредит	9.1	10.8	1.7	156.4	205.5
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, дебит	48.4	6.7	-41.7	193.9	79.8
Капиталови трансфери, нето	189.3	206.4	17.1	997.1	1292.8
Капиталови трансфери, кредит	189.3	208.5	19.2	1045.9	1301.5
Капиталови трансфери, дебит	0.0	2.2	2.1	48.8	8.6
Финансова сметка ^{1,6}	-192.0	78.1	270.1	183.0	2758.2
Финансова сметка: активи	1049.8	-156.5	-1206.3	4043.7	2053.0
Финансова сметка: пасиви	1241.8	-234.6	-1476.4	3860.6	-705.2
Преки инвестиции, нето ⁷	-49.0	32.7	81.7	-836.0	-1510.2
Преки инвестиции, активи ⁸	163.5	59.5	-104.1	650.4	62.3
Преки инвестиции, пасиви ^{9,10}	212.5	26.8	-185.7	1486.3	1572.5

	Месечни данни			Акумулирани данни от началото на годината към:	
	дек.14	дек.15	Промяна	31.12.2014	31.12.2015
Портфейлни инвестиции, нето	62.3	265.7	203.4	-1212.2	-961.4
Портфейлни инвестиции: активи ¹¹	58.9	227.4	168.5	329.5	-396.1
Портфейлни инвестиции: пасиви	-3.3	-38.2	-34.9	1541.7	565.3
Финансови деривати, нето	16.5	-22.8	-39.3	43.3	24.0
Други инвестиции, нето	-609.1	121.0	730.2	377.6	1476.2
Други инвестиции: активи ⁸	423.4	-102.1	-525.6	1210.2	-1366.8
Други инвестиции: пасиви ^{9, 10}	1032.6	-223.2	-1255.7	832.6	-2843.0
Резервни активи на БНБ ¹²	387.4	-318.5	-705.9	1810.4	3729.7
Монетарно злато	0.4	0.5	0.1	2.5	4.4
Специални права на тираж	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Резервна позиция в МВФ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други резервни активи	387.0	-319.0	-705.9	1807.9	3725.3
Балансиращи статии:					
Салдо по текущата и капиталовата сметки	-203.8	-16.7	187.1	1454.8	1960.1
Салдо по финансовата сметка	-192.0	78.1	270.1	183.0	2758.2
Нето грешки и пропуски ¹³	11.8	94.8	83.0	-1271.8	798.1
Допълнителна информация ¹⁴					
Преки инвестиции в чужбина	20.0	39.5	19.5	449.4	64.9
Преки инвестиции в България	69.0	6.9	-62.1	1285.4	1575.1

* Стандартно представяне на платежния баланс в съответствие с 6-тото издание на "Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция" на МВФ.

¹ Предварителни данни към 17 февруари 2016 г. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за януари 2016 г. и ревизия на данните за периода януари 2014 - декември 2015 г. предстои да бъдат публикувани на 17 март 2016 г. Данните за периода октомври - ноември 2015 г. са ревизирани.

² За 2015 г. - предварителни данни на НСИ и БНБ. Данните са съставени, съгласно методологията за съставяне на статистиката на платежния баланс.

³ Оценки по методология на БНБ и НСИ.

⁴ Оценки по методология на БНБ. Данните се базират на информация от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина и оценка на БНБ за разходите/приходите по време на едно пътуване.

⁵ По данни, получени от банките и директното отчитане на услуги от предприятията.

⁶ Отрицателният знак (-) показва намаление на активи или пасиви, а положителният - съответно увеличение на активи или пасиви.

⁷ Данни, съгласно принципа Актив/Пасив. Източници: фирми с чуждестранно участие и от фирми с инвестиции в чужбина, банките, Централен депозитар, нотариуси, НСИ, Агенцията за приватизация и др. Данните за 2014 г. включват само реинвестираната печалба на банките.

⁸ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези вземания, данните подлежат на ревизия.

⁹ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹⁰ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹¹ На база на данни от банките, други небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове.

¹² Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СПТ) и рекласификации. Положителният знак (+) показва увеличение на резервните активи, а отрицателният (-) - намаление.

¹³ Размерът на статия *Нето грешки и пропуски* показва разликата между салдото по финансовата сметка и салдото по текущата и капиталовата сметка.

¹⁴ Данните са съставени съгласно принципа на първоначалната посока на инвестицията.